

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Hirdetési díjak.

Hatszor használt gármond sor vagy annak tere 6 kr.
Bélyegdíj minden hír után 30 kr. Nagyobb és gyakrabbi
hirdetéseknél külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos Stadt Stubenbastei No. 2. (Eck-
haus der Wollzeile 36.) Hasenstein és Vogler (Vallée
gasse 10.) Rud. Mosse Publicistisches Bureau Budapest
Hasenstein és Vogler hirdetés közv. irodája. Goldberger
A. V. hirdetések felvételi irod. Budapest Szervitátor 5. sz.

Nyitási díjak

gármond sora után 26 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Szerkesztői szállítás:

Fővár 4-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ÉRTEKESBB CIKKEK DÍJZÁRTAK.

Kéziratok nem adnak vissza.

Egy emlékirat.

IV.

(S. A.) Ausztriában, melylyel mi állam-
egészségügy tekintetében egy területet köpe-
zünk, a forgalom és ipar érdekeire és szük-
séleteire vámszabványok alkalmazásának sok-
kal nagyobb figyelmet fordítanak, a nélkül,
hogy az állategészségügyet veszélynek ten-
nék ki, vagy a törvény végrehajtásában ke-
vesebb szigorral járnának el, a mint ez kitű-
nik a bukovinai cs. kir. országos kormány-
nak a bukovinai iparkamarához intézett ér-
tesítéséből. E rendelet szerint ugyanis a Bu-
kovinával határos romániai terület vésmen-
tes, minél fogva szarvasmarha és állati nyers
termények behozatala a felsorolt romániai ke-
rletekből (t. i. Vaslui, Boka és Falcu)
„az ebben a tekintetben érvényes rendszabá-
lyok megtartása mellett” megengedtetik.

Kétségtelen, hogy az „ebben az irány-
ban érvényes rendszabályok” alatt a nem a
tulajdonképeni határzárlatot kell érteni, mely
a mosatlan gyapjút csak a gyapjumasó gyá-
rakra szorítva bocsátja át a határon, hanem
a törvény 11. és 12. §-ban felsorolt intéz-
kedések értendők, melyek a mosatlan gyap-
jút csak akkor rendelik be nem bocsátani,
ha azon felől, hogy nincsen helyesen beco-
magolva, mely olyan romániai vidékekről származik,
mely a magyar határtól nyolcz mért-
földnyi távolságon belül fekszik.

Látjuk tehát minden előtt, hogy Ausz-
triában a törvény 11. és 12. §-ának intéz-
kedéseit alkalmazzák, t. i. első sorban arra
vannak figyelemmel, ha vajjon a marhavész
a határtól 8 mértföldnyire vagy távolabb van.

Es nálunk, Magyarországon s illetőleg
az erdélyi részekben épen az a legnagyobb baj,
hogy a törvénynek ezt az intézkedését
nem veszik tekintetbe; nem ügyelnek arra,
ha vajjon a marhavész Romániában valóban
kiüthet-e s mekkora távolra van határa-
inktól.

Azok, kiknek érdekei kapcsolatban ál-
lanak a gyapjubehozatal kérdésével, abban a
nézetben vannak, hogy egy-egy mezőgazda-
sági tendencián alapuló állandó intézkedés
célszerűtlen ez irányban, a mennyiben a kor-
mány a múlt évben egy előnyökben részesi-
tendő gyapjumasógyárt akart a határon fel-
állítani, mintha ezzel azt akarná keresztül-
vinni, hogy mosatlan gyapju Romániából
csak mosódák számára és azokból lenne be-
bocsátatott.

Kötelességünk őszintén szólani.

A „KELET” TÁRCZÁJA.

A HERCZAGNÓ HAZATÉRÉSE.

REGÉNY.

Írta:

VINCENT JAKAB.

Első rész.

II.

(Folytatás.)

Meghatva e szavak által, ujjal biztosítam
öt teljes önmegadásomról. Kissé habozva, reá szá-
nam magam, atyámról kérdezősködni. Meghalt
fiatalon, husz éves korában. Elmondta azt is atyám,
hogy van még egy Aly nevű fiúvem is, kit An-
gliában neveltetett: Sejtettem szavaiából, hogy mi-
dönt engem és fiúemet eltávolított magától, első
néje befolyásának kellett engednie, ki nek anyá-
nk iránti gyűlölete reánk is kiterjedt.

— Ha mindent elmondok neked M'riam,
tette hozzá atyám, szelid banglejtéssel, melyben
némi bánkodás rejtett, azért van, mert vannak
oly részletek, melyeknek veled közlését nem akar-
tam, nem tudtam volna másokra bízni.

A háremben sokat észleltem, s a rab-
nők a megküldött szerint mondták volna el
neked. És ezt akartam elkerülni.

Hérvél köszöntem meg jószágát.

Ekkor homlokuk csókolva így szólt:

Megvalljuk tehát őszintén, hogy nem
osztunk abban a nézetben, hogy nem törté-
tént meg már 1879-re az az intézkedés,
mely még némileg menthetné a romániai
gyapjubehozatalnál alkalmazott hatósági szí-
gorit, még pedig olyas mérvű szigorit, mint-
ha Romániában marhavész uralkodnék.

Es kötelességünknek tartjuk oly súlyo-
san meglátogatott és küzködő iparunk érde-
kében felszólalni egy olyan szigorú rendszá-
bály ellen, mely senkinek és semminek sem
válík hasznú, de annál többnek okoz kizsá-
míthatlan kárt.

Itt a brassói kamara áttér az utlevél-
ügyre, mely Romániával szemben valóban
visszás állapotban van.

Az idegenek ugyanis Romániában min-
dig magával kell hordoznia utlevelét, miután
ott még mindig fennáll az az elavult rend-
szer, mely körülbelül 1866-ig egész Euró-
pát valóságos csapásként meglátogatta volt.

Es miért követik még mind ezt a rendszert?
Ugy hisszük s meglehet jogosan, csak abból
a célból, hogy az utlevelek láttamozása se-
gélyével taksákkal és borralalók kicsika-
rásával lehessen az idegeneket zsarolni.

Ez a kényszer, melynél fogva Romá-
niában használatnak mint idegeneknek ut-
leveléll kell magukat minden állomáson igaz-
olniok, bosztantón kellemtelen s egyik leg-
nagyobb nyüge a forgalomnak. Valóságos
bosztantás, kapcsolatban a drága idő, költsé-
gek és fáradság pazarlásával, különösen arra
a kiterjedt forgalomra nézve, melylyel az er-
délyiek Romániában bírnak.

Az 1870-ben kedvezőtlen téli időben
foganatosított népszámlálás a Romániában
tartózkodó erdélyiek számát 12.159 férfi és
3708 női személyre, együtt tehát 15.867
személyre tette. Nyaranta e szám megké-
szereződik. 1870 óta a Romániába való ki-
menetel növekedett; az utlevélügyben pedig
a romániai hatóságok többféle megkönnyeb-
bítéseket, nevezetesen olcsóbb és gyorsabb
eljárást léptettek életbe.

Azt hihetnők, hogy ezzel szemben a mi
kormányunk is könnyíthet a Romániába szó-
ló utlevelek kiszolgáltatása körüli eljárás-
on, minekutánna az állami rend és jogaink szem-
pontjából nem forog fenn ok arra nézve,
hogy a Külföldre való utazás bárkinnek min-
den utlevél nélkül megengedtetessék.

Azonban kormányunk csodálatosképen
kivételt tett a szabad jövést-menést illetőleg
Romániával szemben. A Romániába szó-
ló ut-

— Most jer velem, várnak reánk.

Felállt. Egy kellemes hűvösségű, nagy tá-
gas csarnokon vezetett keresztül. Egyszerre egy
feltárló ajtó a legváratlanabb, legsajátságosabb és tűn-
dőbb látványt tüntette előmbé. Itt kedvesem
belépünk már az „ezer-egy éji” rege-világba.

Képzeld magadnak egy óriási termet, arany-
től, selyemtől ragyogva, beárnyalva lomb és vi-
rágtól, a fél homályban, valami ötven nőt, rab-
nők, vagy szolgálattelveket a legcsodásabb, fantasztikus
öltözetben. — Mintegy álmódva haladtam
előre.

A nők mind fennálltak, mozdulatlanul, né-
mán, a hárem szigorúsága szerint. E mély hall-
gatás közben, mely a parancsoló jöttét fogadta,
kettő a nők közül felénk közeledett, hogy üdvö-
zölje urát, arabs nyelven, nagyon mélyen meg-
hajolva, s kezét előbb szívókre azután ajkukra
s végül homlokukra illesztve: azok, atyám nejei
voltak. Az egyik sárga fonyadt arcú, bár még
csak harminczhat éves volt, beteges kinézéssel,
vontatott járással, hosszú „babouché”-ban, ne-
me a bő kabátján, lilaszín selyemből, prémmel
kibékelve alatta zöld selyem bugyogóval, feje,
homloka ezüst gáz fátoly alá rejtve, s felette dia-
déma alakú széles aranypánt borsólu nagyságu gyé-
mántokkal kirakva, mind ez, egy matrona hata-
sát tette reám. A másik ellenben nagyon fiatal
volt, eredeti, bájos nő, szemel rendkívül nagyit-
va az azok közül, kőből festett széles fekete kör által
feje kicsiny, finum alakú, arczvonásai szoborszerű-
en szabályosak. Még annyi időseknek sem látszott,
mint én.

Néhéz rózsaszín selyemruha nagyon kivágva
mellén, mely ragyogott a gyémántoktól, simult
karcsu derekára; piros selyem bő bugygyos nad-
rúg tűnt elő a ruha felszedett redői közt; haja
számtalan apró fonatokra osztva, s zechinakkal
átfonva, egészen elborította báját.

Atyám bémutatott mindkettőnek s hozzá

levél-kiszolgáltatást úgy fogták fel mérvadó
körökben, mint kormányzatunk egy önálló
célját s az utlevélkiszolgáltatás körüli el-
járást oly szigorú, nehézkes formák közé
szorították, hogy az által utazóinknak, kik
mindannyian üzletekben, munka- és ke-
nyérkereső munkások, vagy Romániában le-
vő nyájakhoz és tanyáikhoz utazó gazdák,
kimondhatatlan sok idővesztést és költ-
séget okoznak.

Ime e nehézkes és visszás eljárás
az utlevelek kiszolgáltatása körül.

Mindenki, ki Romániába akar menni,
köteles utlevelét váltani; köteles bizonyít-
ványt fölmutatni, hogy adóját lerőta, hogy
nem hadköteles s köteles az utlevélre 2 frtot
fizetni bélyegben. Ha az illető közönséges
munkás s így meg van az a kedvezménye,
hogy csak 15 kr bélyeg kell fizetnie: ak-
kor még abbeli minőségét közönségi bizonyít-
ványval kell igazolnia.

Mindezekkel, az okmányokkal fölszerel-
ten az utlevél kiszolgáltatása iránti kérelem
először az alispánhoz adandó be, honnan a
belügyminiszteriumhoz küldetik föl. Innen
aztán a kérelmező további 3—4 hét alatt
megkapja végre a csak egy évre kiállított
utlevelét, mely természetesen ismét az alis-
páni hivatal útján kézbesítetik.

Ha sürgős szüksége van az utlevélre,
akkor addig, míg az a miniszteriumtól leke-
rül, egy ideiglenes utlevéllel segíthet magán;
de ez ismét egy kerek forintjába kerül. Ha
aztán végre az illető utlevélre birtokába ju-
tott s kimegy Romániába: arra a kellemes
tapasztalatra kell jönnie, hogy az ottani sa-
ját cs. és kir. osztrák-magyar konszultusaink,
állomásról állomásra az utlevél láttamozásá-
nál szigorúan járnak el s nagyobb díjakat
szednek, mint maguk a romániai ható-
ságok.

Ime ez az utlevél-ügy körüli eljárás
főbb körvonalaiban. Csupa fölösleges formalit-
ás, idő- és pénzpazarló akadékoskodás, mely
csak a forgalom, a Romániával való üzleti
és kereskedelmi összeköttetésünk bénítására,
lenyűgözésére szolgál.

A román zsidókérdés.

Boerescu román külügyminiszter — mint a
„P. C.”-nak írják Bukarestből — f. hó 3-án in-
dult külföldi útjára. Bécsbe, és Törökország kivé-
telével, a berlini szerződést aláírt hatalmak fővá-
rosait fogja meglátogatni, hogy megmutassa ne-

tette, hogy rájuk számít, megkedvelni velem,
a báremi élet szokásait. Az első, Zeinab-Ha-
num, anyám e régi ellensége, s száműzetésem
okozója, merőn és hosszan függőzött reám, kiham-
vadtt tűz, de kemény tekintetű szemét. A má-
sodik Saidá-Hanum, nagyon nyájasan megcsó-
kolta mindkét arcomat. Következtek ezután nő-
s és fiúremek megnevezése. Legelőbb Hosna h,
Zeinab legidőse leánya, husz éves, még Saidá-nál
nagyobb pompával öltözve; ugyanazon pazar al-
kalmazása a szem körül festett fekete gyűrűk,
arozféslek, selyem és drága köveknek.

Rendkívüli testessége meglepett. A legdes-
késebb mosoly dacára, melylyel fogadott, azt gya-
nitom, hogy nem a legjobb barátok leszünk.

Ezután jön Farideh tizenkilenc éves,
haja, arczbőre veressé, párisi szabásu ruhában,
szemén csipetűvel; egészen elbámulva néztem
reá; hangos nevetéssel üdvözölt, francia nyelven,
ez nagyon jó szívű leánynak látszik. Az uton
atyám elmondta neveit többi fi- és nővéreimnek,
Suleima, Aysa, Fatima, Carhoum és Said,
Ahmed, Ibrahim, Fahary, időkoruk sora
szerint, a fiúk egyik sem érvén el még a hét
évet, még a lányok közt neveltettek: e fiatal
nőpesség egy része ijedt képpel, s a más, nyájás
édesgetéssel fogadott. Tehetségem szerint igye-
keztem jól keresztül esni e szertartásos bémuta-
táson, meglegetődzve, hogy meg lehet tudatlan-
ságomban tán legkedveltebb szokásaik ellen véték
akarattalul.

Farideh kérdezte, hogyan tudok eszentul tá-
vol Aní Páristól, miután egyszer ott lak-
tam már.

— Azok szeretete, kiket itt feltalálók, meg
fog vigasztalni azért, mit elvesztettem, fe-
léltem.

E felelettel Zeinab helyeslést, s Saidá egy
ujabb csókját nyertem ki.

Atyám az út fáradságait adva okul, csak

kik a „lehetőt,” a mit a kormány a zsidókérdés
ben tehet.

Mig a kormány egy részről minden erejé-
ből rajta van, hogy a külföld követeléseit a honi
lakosság óhajával és napról-napra élesebben meg-
jelölt követeléseivel összhangzásba hozza, s e sze-
rint végre láb alól tegyen el oly kérdést, mely
immár rombolólag kezd hatni a megpróbált tar-
tomány életére, az agitáció egyre tart. Ez most
kettős jelleget öltött s oly stádiumba lépett, mely
nem egy meglepő momentumot nyújt.

Az ellenzék egy részt azóban és írásban
roppantul tevékeny a néppel megértetni, hogy az
európai hatalmak Romániának, mely függetlensé-
gét maga vívta ki vére által, a jelen kérdésben,
mert ez tisztán belső, semmit sem árthatnak és
nem is fognak ártani, minthogy maguk közt sem
egyeztek meg (P) e kérdés iránt. Lelkiismeretlen
„bazaflak” e meggondolatlan beszédét még támo-
gatja a plebshez kívülről jutó süttögés.

A zsidók elleni izgatottság, különösen Mold-
vában, inkább növekedőben, mint csökkenőben
van. De a helyzet meglepő részét képezi maguk-
nak a zsidóknak legújabb időben nyilvánuló ma-
gatartása.

Erről mérvadó helyről jelentik, hogy mig a
bukaresti zsidók a fenforgó kérdés által teremtett
bajos helyzettel szemben igen nyugodt és kimért
magatartást nyilvánítanak, a moldvai zsidókat
mintha csak a „Tarantel csipite volna meg.” Alig
hibet s mégis úgy van, hogy a moldvai zsidók
minden ismerőstüket és rokonukat Galicziából, a
Bukovinából stb. Moldvába hívják, mert azok a
legrovidebb idő alatt a románokkal egyenlő joga-
kat nyernek.

A kormánynak természetesen megfelelő rend-
szabályokhoz kellett nyulnia, hogy e valóságos bi-
tangok veszélyes becsúszásának határát szabjon és
elrendelte, hogy az utlevél és keresetnélküli zsidók
házajukba szállíttassanak. Az illető hatóságokat e
rendszabály végrehajtásánál a legnagyobb kímé-
letre intették.

Általában Moldova jelenleg roppant zava-
ros képet nyújt és talán nélkül állítható, hogy
a gyűlölet és vakultság a másik oldalon már
oly fokot ért el, hogy a kormány a leg-
nagyobb óvatosságot és erélyt kell kitéteni, hogy
az annyira ingerült elemeknek egy következesei-
ben beszámíthatatlan összeütközés megakadá-
lyozza.

KÜLFÖLD.

A Mansionhouseban a cabinet tiszteletére
tartott banketten lord Beaconsfield következőleg
válaszolt egy felkészítőre: A midőn a Lord-

hamar elbucsuztatott családodtól, s elveszett ot-
thonomba, mert „giavor” neveltetésem iránti jó-
ságos tekintetből, egészen külön lakosztályt jelölt
ki számomra, hol szabadon gyakorolhatom civi-
lizáltabb házi szokásaimat. Meg van saját háre-
mem a palota egyik szárnyában, a többiek laká-
sától egészen függetlenül a kertre nyíló ajtók és
ablakokkal, s egészen külön szolgálattevőkkel.

Egy hosszú üveges csarnok felé, egész a
plafondig nyúló kaméla-bokrokkal elárnyalva,
választja el hárememet, a Zeinabé- és Saidától. A
földszint áll: azon gömbölyű alakú csinos kiste-
remből, melyről már szóltam neked, mely oly vi-
dám, oly üde, kedves, s egy nagy szép szalon-
ból, hol látogatónkat fogom fogadni.

(Folyt. köv.)

ELŐKÉPEK.

III.

A velencei szerecsen.

Giovanni Battista Givaldi Cintio-tól.

1504.

(Folytatás.)

A szerecsen megköszönté a zászló-tartónak
s már most meg volt győződve, hogy, ha csak-
ugyan nem tudja a zsebkendő előmutatni, két-
ségtelenül mind igaz, a mit a zászló-tartó beszélt.
Egy nap tehát, mikor ebéd után sok mindenfélét
beszélgetett nejevel, egyszerre csak kérte, hogy
mutassa elő a zsebkendőt. A szerecsen, ki már
régóta óta tartott e kérdéstől, a homloka széleig
elpirult s hogy arca pirját elrejtse — de a mit
már akkor jól látott a szerecsen — szokmányához
szaladt, mintha abban keresné. Hosszas keresés

Mayor-hoz utolsó beszédemet intéztem, a viszo-
nyok látszólag igen kritikus állapotba jutottak.
Ellenék azzal vádoltak beennünket, hogy nagyon
célserkentlen szerződést kötöttünk s India tudomá-
nyos határainak biztosítása végett, az országot
szerecsenülén háborúba kevertük. Ezen impracti-
kus szerződés most teljes érvénybe lépett, és hi-
szem, hogy dacára az ellenkező jóslatoknak, im-
már a szultán birodalmában orosz katoná nem
tartózkodik. (Helyesítés). — Az orosz császár kö-
telezettségeinek becsületteljesen megfelelt és eb-
ben a pillanatban az angol kormányval és a
többi hatalmakkal erőlyesen a béke biztosításán
működik. (Tetszés). Azt állítják, hogy Török-
ország nem ugyanazon pontossággal teljesíti köte-
lezettségét, s ezert a reformok nem valóul-
tak; azonban ha igazságosak akarunk lenni, meg
kell fontolnunk, hogy Törökország csak néhány
nap óta van teljesen megszabadítva az orosz. in-
vasiótól, és hogy a berlini szerződés számos pont-
jainak keresztülvitele a szultánnak sokkal na-
gyobb nehézséget okoz, mint bármely más állam-
nak. (Tetszés). Én a berlini szerződés felől töb-
bet szólni nem akarok. A berlini szerződés azon
fő okmányok közé sorozandó, melyek az általános
békét előmozdít és ha azon országokban, melyek
a berlini szerződésben különösen megnevezve van-
nak, veszélyek és nehézségek keletkeznek, ak-
kor a szerződés elég segédforrást lesz képes nyu-
jítani azok legyőzésére. Áttérve India tudományos
határvonala, kinyilatkoztatom, hogy az cél
majdnem példátlan pontossággal és gyorsasággal
éretett el, és reményem, hogy Dél-Áfrikában szün-
tén mielőbb kiélegető megoldás jön létre. Követ-
kezik a már négy év óta tartó kereskedelmi pau-
gának kérdése, amely bajban az összes civilizált
országok szenvednek s a melyen eddig, fájdalom,
nem lehetett segíteni. A másodrendű okoknak
egyikét a szeretlen speculatio képezi. Figyelem
visszafók a javulás némi jeleit egy kis idő óta
már vehettük észre s minthogy ezeket a jeleket
hathatósan fogják támogatni a gazdag aratások,
reményleni lehet, hogy a legközelebbi időszakon
tul vagyunk. Lord Beaconsfield fenntartja az an-
gol földbirtok eddigi rendszerét és kijelenti, hogy
a kormány az utóbbi három évben feltornyosuló
nehézségeket csak az ország és főleg a fővá-
ras hatalmas támogatásával győzhette le. —
A kormány iparkodik fog a korona dicsőségét
és a birodalom hatalmát megővni. — (Hangos
tetszés.)

Keletről az a nap újdonsága, hogy a
görög határszabályozási bizottság e hét végén ör-
széül. S miután Savfet basának utóbbi időben
alkalma volt párisi küldetésén tökéletes tájéko-
 után, végre így szólt: „Nem képzelem, hogyan
nem tudom ma megtalálni. Vagy talán te jár-
tál vele?”

„Ha én jártam volna vele, viszonzá, miért
kérdeném tőled? De keresd csak még egyszer!”

Mikor aztán evel otthagya, mind csak azon
törte fejét, hogyan ölhetné meg nejét s vele együtt
a csapat-parancsnokot is, a nélkül, hogy a gyil-
kossággal vádolhatótnék. Éjjel-nappal csak ezen
gondolkozott, hogy hogy feleségének is szükségkép
észre kellett vennie, hogy már nem olyan hozzá-
ja, mint addig volt. Gyakran kérde tehát férjé-
től: „De ugyan mi bajod, hogy olyan különös
vagy? Eddig a legviridább férfi valál a világban,
most pedig a legkomorabb vagy.”

A szerecsen ilyenkor különféle feleleteket
talált ki, de az asszony egyen se nyugodott meg,
s bár tudta, hogy a maga részéről semmi véték-
kel nem okozhatta a szerecsen e hangulatát, még-
is félt, hogy talán épen tulajdos gyöngödsége ál-
tal talált terhére lenni. Néha így szólt tehát a
zászló-tartó nejehez: „Nem tudom, mit gondol-
jak a szerecsenről. Eddig mindig csupa szerelem
volt irányomban, most pedig, már nem tudom
hány napja egészen megváltozott. Félek, intő pél-
da leszek a lányok számára, hogy övéik akarata
ellenére férjhez ne menjenek s az olasz asszonyok
megtanulhatják tőlem, hogy ne párosuljunk oly
főrfival, a ki tőlünk a természet, egyly és élet-
mód választ el. De miután tudom, hogy a sze-
recsen bizalmas barátja férjednek s dolgait kö-
zölni szokta vele, kérlek, ha hallasz valamit fér-
jedtől, miután férje őt akarta volna a Disdemo-
na meggyilkoltatásának eszközül fölhasználni,
bár minden erejéből ellene szegült: annyira félt
férjétől, hogy egy szót sem mert a hölgynek mind-

zást nyarai az iránt, hogy minő szellemben öhajta a francia kormány ezen ügyet megoldani, a görög igényeknek némi mérséklése mellett teljes biztonsággal lehet remélni, hogy az az ügy kielégítő megoldást fog nyerni.

A porta s a kelet-ruméliai főkörmányzó között utóbbi időben meglehetősen ingerült levelezés folyt. Habár Aleko pasa engedett a porta kívánságának, hogy a bolgár zászlót a városbázár elválogatja, de arra nem volt bátorasága, hogy a porta kívánságához képest oda a török zászlót tűzze ki. A „Pol. Corr.” értesülése szerint a porta nem tartja megengedhetőnek azon melegséget, melyet Aleko pasa a részben fölhozott, s követelni fogja, hogy főhatóságának jelvénye Kelet-Rumélia fővárosának ismertetése.

A bolgár fejedelmek fővártási fermánját a legközelebbi napokban fogja Petrew effendi Sofiába elvinni.

A török miniszterválaszhoz egy érdekes adatot közöl a „D. Tel.” bécsi levelezője. Azt mondja, hogy a szultán Kheireddinnnek már minden kívánságát elfogadta volt, s ezért a miniszterválaszról szóló első hírt maga Kheireddin pasa is megcáfolta. — Egy pont azonban még függőben volt, hogy a minisztertanács határozatát a szultán magára nézve is kötelezőnek tekintse. Kheireddin remélte, hogy e pont is el fog fogadtatni, de, mint tudva van, az ulemák meghallgatása után ettől a szultán elállt és ekkor a program többi részétől visszavonta helybenhagyását.

Az osztrák-magyar kormány beleegyezett Oroszország azon kívánságába, hogy az Arabtária ügyének elintézésé végett bizottság küldésük ki annak megvizsgálására, vajjon található-e Szilistériától keletre hídverésre alkalmas hely. Ebben elvetette monarchiának az orosz kormány azon követelését, hogy e bizottság csak összhangzó szavazattal dönthesse el ez utóbbi kérdést és követelte a többség által hozandó határozat érvényességét. Hatalmazta Ausztria-Magyarország nézetét.

A „Politische Correspondenz” jelenti Konstantinápolyból e hó 7-éről: Tegnap a szultán elnöklése alatt nagy minisztertanács tartott, melyben a kabinet újalakításának kérdése került előnyegre. A mint hallatszik, Szavet pasa mint miniszterelnök a kabinet élére lép. Aarif pasa a külügyi tárczát veszi át, Szadik pasa a pénzügyi tárczát és Szerver pasa a közügyek osztályával egyesített kereskedelmi minisztériumot.

A honosítási törvényjavaslat. A honosításra s a vele összefüggő ügyekre nézve törvényjavaslat dolgoztatik ki, mely még az előkészítés stádiumában van ugyan, de a képviselőház legközelebbi ülészaka elején már elő fog terjesztetni. A javaslat hír szerint a szabad költözés elvén nyugszik. A „Hon” nagyon kíváncsian tartja, hogy a honosítási törvény mielőbb megalkottassék; de azt hiszi, lesznek és kell lenni bizonyos megszorító határozmányoknak a tekintetben, hogy a teljes polgári jogok élvezete

ezekről szólni. Csak is annyit mondott: „Kérlek, ugyancsak ügyelj, nehogy okot szolgáltatás férjének a gyanakodásra ságyekez, hogy szerelmet és hűséget minden lehető módon fentartand irányában!”

„Hiszen épen ezt teszem, viszonzá Disdemona, de semmire sem megyek vele.”

A szerencsén, ezenközben, mind jobban igyekezett meggyőződést szerezni magának az iránt, a mit pedig még is csak épen nem akart volna találni s arra kérte a zászló-tartót, legyen azon, hogy lássa ő saját szemével a csapat-parancsnok biztosan azt a zsebkendőt. A gaznak, természetesen, nehéz feladat vala ez, de mégis megígérte, hogy a mi tőle telik megteszi, hogy kívánságát betölthesse.

A csapat-parancsnok bázában egy asszonyt tartott, ki himző-ráman rendkívül finom tűzőlt-munkákat tudott készíteni. Mikor e nő meglátta a zsebkendőt s hallá, hogy a szerencsén neje s hogy vissza akarják neki adni: hozzá fogott, hogy mielőtt elvinnék, magának is csináljon egy ahoz hasonlót. E munkával foglalatokodva meglátta őt egyszer a zászló-tartó az ablak mellett s észrevette azt is, hogy a ki az utcán a ház előtt elmegy, szintén láthatja. Megmutatta tehát a szerencsénnek is, a ki ezt látva, most már teljesen elhitte, hogy az ő egészen szűz házastársa csakugyan házasságtörő volna. Elhatározta tehát a zászló-tartóval, hogy Disdemona és a csapat-parancsnokot megölje s mig mindketten azon tanakodtak, hogyan fogjanak hozzá, a szerencsén arra kérte zinkos-társát, hogy vállalja magára a csapat-parancsnokot meggyilkolását, fogadva, hogy ezért örök hála érzi magát iránta leköte. A zászló-tartó vonakodott ugyan e tett elkövetéséről, mivel, mint mondá, feleltébb nehéz és vészes, mintán a csapat-parancsnokot megölje oly gyakorlott a fegyverforgatásban, mint a mily bátor. Midőn azonban a szerencsén sokáig kérte s neki sok pénz is adott volna, végül rá tudta beszélni, hogy szerencsét próbál. Mikor aztán így meggyeztek, hát a csapat-parancsnok egy este egy rima házáól jó ki. A hol vigadni szokott, a zászló-tartó pedig fölhasználva a setétséget; kivont

olyanokra is ki ne terjesztessék, kik netán csak azért költözökének be, hogy akár egy bizonyos helyen akár az egész országban államiságunk vagy a közvagyonosodás ellen irányuló aktiót vagy agitációt fejtsenek ki. A kérdés szerinte még nincs teljesen megérve a végleges határozathozatalra, s tán legcélszerűbb volna enquet elé vinni azt, mielőtt a törvényjavaslat a törvényhozás asztalára kerülne.

— Ő felségénjek asozstrák császárs és magyar apostoli királynak Vilmos német császárral leendő találkozása hivatalosan aug. hó 9-ikére lett kitűzve. A hivatalos „Salzburger Ztg.” erről a következőket jelenti: „Ő cs. kir. apostoli felsége aug. 9-én látogatja meg a német császárt ő felségét s mondott napon reggel 4 órakor indul el Ischlből, hogy Aussee, Steinach és Radstadtban át Gasteinba menjen, honnan Wörglen át utazik Bajorországba. Az udvari vonat, Radstadt, Jében, Bischofschöben és S.-Johann, aztán a tovább utazás alatt Zell am See és Saalfeld állomásokon fog 5—5 percere megállni. Radstadtban ő cs. kir. ap. felségét Thun Hohenstein gróf ő excellenciája, valamint a hatóság és egyház fejei fogják a legbókolattaljessebben fogadni s ő excellenciája által Gasteinba és onnan ismét az ország határához fog elkísértetni.”

Lesz-e-e találkozásnak magasabb politikai jelentősége, ma még nem tudható; de miután a berlini szerződés az európai bonyodalmakat elég szerencsésen megoldotta, alig hihető, hogy az uralkodók találkozása más politikai indokra legyen visszavezethető, mint a szívólyos baráti viszony szilárdítására. S ha mégis lehetne e találkozásnak nagyobb politikai fontosságot tulajdonítani, az legfeljebb abban áll, hogy a harmadik császár nem jelenik meg a találkozáson.

— Bosznia-ból a horvát hivatalnokok által elküvetett visszaélésekről és zsarolásokról érkezett jelentések következtében fölszólítja a „Srbzski Narod” az illető tudósítót, hogy nevezők meg azokat a bosniaiakat, a kiket büntetlenül bántalmaztak a horvát hivatalnokok és a bíróság előtt és a bíróságon kívül „kuttyáknak” titulálnak. A zászlókkal tűzött viszárságot illetőleg int a boszniai szerbeket, hogy Bosznia-ban csak a császári zászlót szabad kitűzni; ezzel csak a magyar zászló egyenjogú, de a horvát zászlónak épen úgy nincs helye Bosznia-ban, mint más idegen zászlónak. Végre reményét fejezi ki e lap, hogy a magyar törvényhozás meg fogja akadályozni a nagy-horvát ízelmekeket.

— Kemény Gábor báró kereskedelmi miniszter elnöklése alatt, e hó 7-én délelben értekezlet tartottat a kereskedelmi minisztériumban a magyar áru forgalmi statisztika megalkotása és szervezése tárgyában. Tárgyalták Kéleti azon indítványát, hogy a közlekedési vállalatok jövőre ne az általuk feldolgozott és összeállított statisztikai anyagot küldjék a statisztikai hivatalba, hanem minden máhasszálltmány feladásai vérvénynek egy-egy példányát. Matlekovics indítványára albizottságot küldöttek ki azon kérdés tanulmányozására, hogy egyáltalán

karóval mellől opozkodik s neki vág a lábainak, hogy elbukassza. A véletlen úgy akarta, hogy csak a jobb forgóját kúta szét, mire a szerencsén őszerezőgött, a zászló-tartó pedig rárohant, hogy kioltsa életét. Am a csapat-parancsnok, ki nagyon bátor vala s a vészhez, halálhoz szokva volt, kardot rántott s akármilyen nehéz sebet kapott is, védni kezdte magát, feohangon kiabálva: „Meg akarnak ölni!”

Mikor azért hallá a zászló-tartó, hogy emberek közelednek s néhány katona is, kik őt laktak a szomszédságban, nehogy rajta kapiják, maga is futásnak eredt, de egyszerre ismét sarkon fordult s tette magát, mintha ő is a zaj következtében futott volna erre. Oda elegyedett tehát a többi köz s látva, hogy a csapat-parancsnok lába szára ketté esett, azt hitte, hogy ha még nem halt is meg, mig bizonyára meg fog e seb következtében halni s noha szívében nagyon örült rajta, mégis annyi szánakozást mutatott a csapat-parancsnok iránt, mintha a tulajdon édes testvére lett volna.

Másnap reggel híre ment e dolognak az egész városban s így Disdemona is meghallá, ki igen jó szívű levén s még csak nem is sejtén, hogy ez is kára válhat, igen szomoromnak mutatá magát ez eset hallatára. A szerencsén azonban ezt is nagyon rosszra magyarázta, ismét elment a zászló-tartóhoz s így szóló hozzá: „Csak képzeld, az az én bolond feleségem oly szomorú a csapat-parancsnok esete miatt, hogy majd elveszti a fejét.”

„De, hát képzeltetted-e másképp, viszonzá a zászló-tartó, mikor ő volt a lelke?”

„A lelke!” mondá a szerencsén. Hiszen majd kitépem én a lelket a testéből. Nem tartanám magamat férfinak, ha e gyalázatot ki nem üzném a világból!”

Erre megint tanakodtak, ha méreggel, vagy törrel öljék-e meg Disdemont, de egyiket sem tarták kivethetőnek.

(Vége köv.)

ban földolgozható-e ezen a közlekedési vállalatok rendelkezésére álló anyag és mily módon dolgozható föl biztos forgalmi statistikává, s hogy ez az anyag egyáltalában elegendő-e a kitűzött célra? — Ha ez albizottság munkálkodását befejezi, az értekezlet ismét össze fog ülni.

— A cseh kiegyezéséről a következő legújabb híreket regisztráljuk:

Az osztrák belügyminisztériumban Auerperg Károly herceg, Clam-Martinitz gr., Rieger és Pražak állítólag értekezleteket tartanak; a mint mondják, a cseh tartománygyűlés választási rendjének revizálásáról van szó.

A cseh hírlapok azonban azt is állítják, hogy Clam-Martinitz grófnak, vagy Riegernek, esetleg pedig mind a kettőnek a kabinetbe leendő belépéséről.

A „Pokrok” ezt írja: A legközelebbi minisztériumnak koalíciós minisztériumnak kell lenni, a melynek megalakításában annak kell lenni a főelvnek, hogy minden elemet magában foglaljon, a melyek szint és erő kölcsozódnak a biródalomnak. Ha teljesítenek azok a pontok, a melyeket képviselőink követelnek, vagy ha a jelen kedvező viszonyok közt legalább is elegendő garantiát nyerünk, hogy teljesíteni fognak, akkor belépünk a reichsrathba. Ha azonban még csak azt sem nyerhetjük meg, a mit bizonyára a békülékenység és mérsékeltég szellemében követelnek képviselőink, akkor sohasem lépünk be.

A „Politik” azt mondja, hogy a kabinet újalakítása küszöbön áll, és nagy meglepetéseket nem lehet várni. A régi miniszterek közül többen megmaradnak, de az újonnan kinevezettek is aligha fognak birni oly politikai színezettel, a mely sokkal határozottabb, mint Taaffe grófé. Stremayrnek köztartási miniszterré való kinevezését sem csodálják a „Politik”. Mi tehát még csak társas nélkül való minisztert sem követelünk Csehország részére. Mi azt vitatjuk csak, hogy olyan minisztérium nevezessék ki, a mely áthidalja köztünk és az alkotmány közt az érvényt. A decemberi alkotmány csak akkor honosodhatik meg, ha bizonyossá lesz, hogy nem a német uralomnak codificálása, hanem alap mindenki részére. A szakminiszterek kinevezése alkalmmal irányadó lehet a pártállás, vagy szakértelem, de azzal az alapelvvel, mintha a németek lennének egyedül hivatal a miniszterségre, a nem németek pedig legfőbb osztályfőnökségre, mindenkorra szakítani kell.

Hugó Victor egy beszéde.

A jövő hónapban Marseilleben tartandó munkás congressus javára Victor Hugo és Louis Blanc a chateau d'eau színházban gyűlékezett, melyet Hugó következő érdekes beszéddel nyitott meg:

Az emberimem négy század óta nem tett egy lépést sem, melynek mély nyomai nem maradtak volna. Az agg századokba lépünk be. A 16-ik század a festők százada volt; a 17-dik az apostolok és prófétáké. Hogy megfeleljünk a 19-ik századnak, festőnek kell lenni, mint a 16-ik, írónak, mint a 17-ik, bölcsésznek, mint a 18-ik században s még ezenfelül, mint Louis Blanc az emberiség iránti vallásos szeretetet táplálni szívünkben, mely az apostoli szózatot s a biztos pillantást a jövőbe adja. A 20-ik században halva lesz a háború, halva lesz a verpad, halva a gyűlölet, halva a királyság, halva a határok s halva a dogmák; élni fog az ember. Valamennyi felett fog állani egy nagy háza; az egész föld s egy nagy remény: az egész ég. Üdvözlöljük e szép huszadik századot, mely birni fogja gyermekeinket, a melyet gyermekeink fognak birni!

Az egyedül kérdés ez órában a munka. A politikai kérdés meg van oldva, a köztársaság kész s nem fogja többé semmi megdönteni. Hátra van a socialis kérdés — ez félelem, de egyszerre; ez azok kérdése, kik biznak s azoké, kik nem biznak. Ezen utóbbi fogalomnak el kell tűnni. Erre elégséges a munka. Gondoljuk csak meg. Az ember mindenkifelett a föld ura. Át akarják szurni az Isthmust? Ott van Lesseps. Akartok tengert teremteni? Ott van Roudaire. Van például egy népek s egy világok. A nép birtok nélküli, a világ pusztá, adjátok oda az egyiket a másiknak s mind a kettőt boldoggá tesztek. Hozzátok bámulatba a világot nagy dolgok által, melyek nem háborúk. Tán e világot kell meghódítani?

Nem. Ez a tietek, az a civilizáció, ez arra való. Senki sem teheti vitássá. Menjetek oda s cselekedjétek, haladjátok, állapítsátok. Szükségtek van tengerre: teremtsétek meg s a tenger hajózat alkot, a hajózás városokat. Kinek mező kell, annak mondjátok: Vedd el, a telek a tied, műveld. Ezen sákságok nagyzeretek, megérdemlik hogy francziák, minekutánna előbb rómaiak voltak. A barbarizmus s a vadon még egyszer felkereste e síkságokat — üzzétek el! Adjátok vissza Afrikát Európának s egyesítsetek ismét közös életre a négy anyanépet: Görög, Olasz, Spanyol és Franciaországot. Tegyétek a középtengert még egyszer a történelem központjává. A négy testvéreült néphez csatlóztok a nagy Angliát, tüzétek Shakespeare Homerhez! Készüljétek az ellentállásra oly mérhetet-

len tettek — átszuri földszorosok, ujon alkotott tengerek, egy lakható Afrika — kezdetben gunyt és mosolyt keltének. Ezt várni lehetett. Ez az első próba. És gyakran leginkább azok csalódnak, kiknek legkevésbé kellene. Negyvenöt év előtt egy tekintélyes férfi Thiers a képviselők kamarájának székében a vasutat gyermekjátékának nyilvánította, mely megjárja Paris és Saint-Germain között. Egy másik tekintélyes egyén, ki nagy szót vitt a tudományos téren, Pouillet azt állította, hogy a villany-távírára nem egyéb ritkasági gyűteményekre való mulatságnál. Ezen játékszerek átalakították a világot. Bizunk tehát! Érezzük magunkat polgároknak az egyenlőségben, emelnek a testvériségben, szellemeknek a szabadságban! Szeressük asokat, kik minket szeretnek és nem szeretnek! Tegyük jót mindenkiért. Mint fog ekkor átalakulni minden! Az igazság leleplezi magát, a szép sugárzik, a nagy ragyog. A világ ünnepe köntöben tűnik fel előttünk. A legfőbb törvény lesz végrehajtva. Mindenkifelett e csodálatos szó: Isten, oly titokzatosan csillámlik fel, hogy mindent magába vehet, a rut igenléstől a becsület tagadásig, a vad fanatikusoktól a derék atheistákig, s mint a felhőben fürdött, a viharok által elnyelt éjjeli zivatarok által keltott csillagzat örökké az égboltozaton áll. Örizzük meg a hitet, mondom nektek. A dolgok állanak, az erők egymáshoz alkalmazkodnak, lények csoportosulnak, minden teszi kötelességét, semmire sem felesleges. Tekintsünk a földre, ott látjuk a földet csuszni a fűre; emeljük fel fejünket s az égen a csillagokat látjuk ragyogni. Mit csinálnak ezek?

Ugyanazt. Munkálkodnak. A féreg dolgozik a földön, a csillag dolgozik az égen; a véghetelen olvasztja s összeköti őket. Végtelen minden. Miért ne lenne e törvény az emberek törvénye is? Az emberben is működik az általános erő s pedig kettőzve, testileg és szellemileg. Keze alakítja a földet, lelke átfogja az eget. Porból van az ember, mint a féreg s a lelkek honából, mint a csillag. Dolgozik a föld, a munka az élet, a gondolkodás a világosság.” (Viharos tetzés.)

A sepsiszentgyörgyi

szűk tanműhely növendékeinek benlakására s elvezetésére vonatkozó szabályzat.

1. Bennlakó kizárólag csak nő lehet, de bennékezés egy a nő mint férfi növendéknek és művezetőnek megengedhető, ha az illető az alábbi elősorolt pénzüsszeggel járulnak a közös étkezéshez.

2. Az étkezés s benlakás kiszámítása alapján a kirendelt bizottság 24 személyt vett föl, azon megjegyzéssel, hogy minden növendék a következőkben részesülend, nevezetesen:

a) Bennlakás.

Oktatás, felügyelet, fűtés, világítás, ágy és ágynemű, mely utóbbihoz tartozik egytábori ágy, 4 drb lepedő és szalmazsák szalmával.

b) Étkezés.

Reggeli, ebéd és vacsora, melyhez minden két napra minden növendék egy frissen sült rozs kenyert kap, melynek súlya 1 kigr. és 30 dekagramm.

Az étlapot a kirendelt bizottság a következő ételekből javasolja összeállítani:

Hétfőn reggel: kőményes leves. Délben: husleves rizskásával, sóbafótt, boros főzelék. Este: burgonya leves.

Kedden reggel: rántás leves. Délben: Husleves burgonyával, sóbafótt és savanyu káposzta. Este: paszuly.

Szerdán reggel: morzsolt lézta leves. — Délben: husleves buzakásával, sóbafótt, savanyu vagy édes paszuly. Este: puliszka tejfel vagy túróval.

Csütörtökön reggel: rántás leves. Délben: husleves zsemlekásával. sóbafótt, savanyu káposzta, Este: pityóka leves.

Pénteken reggel: kőményes leves. Délben: paszuly vagy paradicsom leves, pityóka. Este: tej vagy túros puliszka.

Szombaton reggel: buzakás leves. Délben: husleves kockásléztaával, sóbafótt, boros vagy lencse. Este: paszuly vagy pityókaleves.

Vasárnap reggel: 1 pohár kávé. — Délben: husleves, reszelt vagy kockásléztaával sóbafótt, káposzta. Este: túros laska vagy puliszka.

Minden növendék az elősorolt ételek, ellátás s oktatásért havonként fizet 6 azaz hat frtot o. é. mely összeget az első hónapra előre kifizeti, a többire biztosítékot nyújt.

A lelkiismeretes bevéjárására leghelyesebbnek véli a bizottság, hogy a felügyelőnek minden nap reggel behozza az étlapot és azon élelmi cikkek lajstromát, mely azon napra szükséges ezeket az arra szerkesztett könyvbe beiktatva, küldetnek az illető kereskedőnek, a kinek minden hónap végén az igazgató által az összeg kifizetve lesz. Ez eljárás által minden visszaélés elkerülve lesz s az intézet azon kívül bizonyos összeg megtakarítására biztosan számíthat.

Az ételek főzése s általában a házi asszony szerepe teljesítésére egy felügyelő állomási rendszerezetté javasolja a bizottság, mely állás ter-

mészeti lakás, világítás, fűtés, étkezés és 10 frt havi fizetéssel volna díjazva.

A felügyelő hűnek kötelességei.

A növendékek erkölcsi magaviseletére való felügyelet.

2. Felügyelni arra, hogy minden növendék a felekezeti templomában minden vasárnap isteni tiszteltet hallgasson.

3. A növendékeknek a kirendelt napos leány segítségével tisztán, izléseesen, lelkiismeretesen főzni s azt egyenlően szétosztani.

4. A növendékekkel étkezni.

5. A növendékeknek a kirendelt napos leány segítségével tisztán, izléseesen, lelkiismeretesen főzni s azt egyenlően szétosztani.

6. A növendékek nyárban 5, télben 8 órákor kelnek fel, s este 9 órákor fekszenek le, melyre az ébrazót a felügyelő adja meg.

7. Minden növendék köteles étközzeit a kirendelt napos leány segítségével felmosogatni, és az étkezés előtt az asztalhoz csinosan felrakni.

Pegyelem.

1. Minden növendék az igazgató, munkavezető s felügyelőnek szoros engedelmességgel tartozik.

2. A növendékeknek legalább négynek társaságában szabad sétálni menni.

3. Az előjárók engedelmé nélkül az intézetből kimenni tilos, csakis kivételes esetekben, a szülő személyes kérésére s azok társaságában engedhetők meg.

4. A ki az elősorolt felgyelmi szabályokat áthágja, először megintva, másodszor megdorgálva s ismétlés esetében pedig az intézetből véglegesen elbocsátatik.

5. A ki az intézetből titkon eltávozik, az rögtön kizárással büntetettik meg. — A felgyelmi bíróságot a felügyelő bizottság gyakorolja.

A bennékezés és bennlakás berendezése egy bizottságra bízatik. Konyhai berendezést a kirendelt bizottság bevéjárólja s a felügyelőnek leltárlag átalalja.

Kelt a háromszéki házilpar egyesületnek Sepsai-Szent-Györgyön, 1879. július 29-én tartott üléséből

Potsa József,
elnök.

Tanügy.

Realiskolai értesítés.

Midőn a nagyműltőségű vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztériumnak az évi június hó 18-áról 18337. sz. a. kelt rendelete folytán határozott bizonyossággal a földi értesitem a t. ez. közönséget, hogy a realiskolák megszüntetése, sőt egyelőre jelenlegi szervezők megváltoztatása sem tervezetik, következőképen, hogy a realiskolák tanulói a jövő tanévben is akadálytalanul folytathatják tanulmányaikat, s a megkezdett irányban mindenesetre be is fogják azokat végezhetni: egyezsérind azon örvendetes jelentéssel hívom fel az érdekeltek figyelmét az 1879—80. tanévről jövő szeptember hó 1-én elkövetkezendő megnyitására, hogy iskoláknál ugyanakkor a VIII-ik osztály is életbe lép. s ezzel az intézet teljesen kiegészül.

A tanulók szabályszerű fölvétele ez iskolánál f. hó három utolsó napján történik délelőtt 9 órától 12-ig s déltől 3-tól 5-ig la realiskola helyiségében.

Az I-6-os osztályba csak a népiszkola IV-ik osztályának tananyagában való jártassággal fölvételi vizsgálatot igazoló növendék léphet. A fel-sőbb osztályokba való fölvétel a megelőzőt osztálynak sikeres végetétől függ, és vagy arról tanuskodó bizonyítvány vagy ennek hiányában külön vizsgálat alapján történik.

Szegénysorsu, de jó erkölcsi viseletű és kitaró szorgalmu tanulók tandíj elengedésben való részesülés mellett, ingyenes vagy mérsékelt árú élelmiszerekre is számíthatnak a tanintézetben, nem különben könyvek és egyéb taneszközökkel való segélyezésre.

Bővebb értesítéssel készségesen szolgál Déván, 1879. évi augusztus hó 8-án az igazgató ság.

Lapszemle.

Az „Ellenőr” előtt elég ismeretes dolog, hogy a „Pesti Napló” örömetemlő látna Magyarország kormányelnökségén magát az eleven ördögöt — mint Tisza Kálmánt. Hogy örömmel fogadná Majláthot, azon szinte nincs mit csodálunk. De hogy elég naivvással bír mellette agítani — az már mégsem mindennapi esemény. A „Napló” eddig úgy gerálta magát, mint a hamisistalan Deák-párt közvéleményének tolmácsa. A Deák-párt rég meghalt épügy, mint az egykori balközép. S ha a „Napló”-nak sikerülhetett mindazáltal ezt az illúziót bármily kis mérvben is fentartani, ne feleadjuk, hogy benne jelentek meg Deák Ferencz örökké emlékeztetve hűsvéti cikkeit; ne feleadjuk, hogy a dicső multa legvárhatóbb jelenre is vet némi fényt. De mit mondjon akkor, mikor az ilyen sze-

recesztlen ivadék maga tagadja meg nevét, eredetét, maga taposza lábba azt a fényes multat, melyek kamataiból élőködik ma, mikor minden egyéb hitelt eljuttatja. Tudja a „Napló” mi az a conservatív párt Magyarországon? Háromszoros halott, melyet megölt Deák hatalmas szelleme, saját tehetetlensége s a nemzet méltó elfordulása. Tudja a „Napló” mi volt az a conservatív párt mikor virágkorát élte? Galvanizált mumia, melyet csak Bach göggyé támasztott fel halottaiból. A hatalmas parvenunek semmi sem okozott nagyobb örömet, mintha a magyar arisztokráciával érezhetette megvetését. A magyar arisztokrácia ama nemzetellenes réssé, melyet Petőfi a nemzet fekélyeinek nevezett, a barrikádok demagógiájából államminiszterrel felcseréltetett Bach-tól sem irtóztott. De ő nem kellett Bachnak. Ugy lettek ők nagy hazafiak. Elég nagy veszedelmre nemzetüknek. Mert a kerítő módra megszerzett népszerűségük segédelmével oda furakodtak nemzet és fejedelmé közé, hogy éveken át húzzák-balasszák a kiegyezést, mikor annak még a legsúlyosabb ellenének sem mert komolyan ellenszögujni, hogy szallagos vállalatokra igazassák a nemzetet, mikor egész jószágára volt szükség. — Deák Ferencz busvétli czikke emelte őket hatalomra. S mire használták azt. Törvénytelen országgyűlést hívtak össze Erdélybe, hűzták s halasztották a megérkezését, s közel-lábal dolgoztak, minden követ megmozdítottak, csak hogy Deák Ferencz hírneves második feliratát el ne fogadják a magyar képviselőház. S kit keltetett akkor a felirat védelmére? Eötvös és Ghyczy, Andrássy és Tisza Kálmán. — S midőn öt évvel több a monarchia a legnagyobb válság előtt állott, kik voltak azok, kik alkotmányos életünk ezen második agyontörősségu pilanatában, híven tolmácsolták a nemzet osztatlan közvéleményét? Ismét Andrássy és Tisza Kálmán. — A két nagy országos párt eljötté közt, mint láthatjuk, távolról sem volt soha oly nagy elvi különbség, mint azt ma sokan feltűntetni szeretnék. A legfontosabb kérdésekben mindig találkoztak, s mindig vállaltak harcolni a conservatívok ellen.

A „Magyar Hirlap” a mellett van, hogy vagy szükségünk van a Lim-vonal megszállására, vagy nincsen rá szükségünk. Ha igen, akkor már régen ott kellett volna lennünk. Ha nem: akkor hiba még csak oda készülnünk is. Ott kellett volna már régen lennünk, mert mindennap, ami helegatásban telik, az akadályok növelésére telik. Vagy pedig nem kellene készülni most sem, mert ez a készülődés csak mindenkit nyugtalanít, rossz vért csinál egészen fölöslegesen, és nem nyer meg senkit. Vagy — vagy. Még egy hónap s azután újra fordul az idő. Megerednek az egek csatornái s hogy mit jelent ez oda lent a megmászhatatlan meredek és feneketlen utak hazájában: annak a Molinári baká a megmondhatója. A katonai vállalatokra alig 8—10 alkalmas hét van még hátra. S az eső után következik a bóra, ez a kellemes szellőse, mely az emberről le fújja a bőrt, meg az a felséges szikla repesztő fagy, a mitől az ágyú is kőfélle hasad. S hát arra kell-e várunk, hogy a kellemes évszak legesleg-kiszőben szerezzük meg magunknak a katonai kirándulás gyönyöreit, egy országba, a hol nincs se út, se kenyér s még ház is csak úgy lesz, ha viszünk? No, már ezt csak még se. De ha nem: akkor nincs veszítetnivaló idő, ha még ez időn megakarjuk nyergelni a makranöves Limet. Vagy nem akarjuk végrehajtani az okkupációt ez időn: de akkor ne is okkupálgassunk, készülődéssünk, hanem hívjuk haza a „vegyes bizottságot” hadi pipázók Bécsben, s halasszuk a vállalatot tavaszra.

A „Független Hirlap” úgy találja, hogy nemzetek életében a lemondás politikájának nincs helye s Magyarországi emberemlékezet óta, kevés megszakítással üzi ezt a politikát. De még a politikai élet terén a lemondás csak betegség, a társadalmi letargia, a társadalom kétségbeesett vesztelése, érzéketlenség, az egyenes halál a nemzetre. Magyarország pedig ebben a halálban szenved már idestova egy egész évtizede.

Mert a magyar társadalom csakugyan megvan halva. Halált jelképez és halált terjeszt. Szédelgés, bukás, öngyilkosság, becstelenség, tékozlás, vérgörmlés, minden, minden a mi rossz, végtelen, kétségbeesett, az mind megvan a magyar társadalomban. Ha ebben az arányban fog hanyatlani, sulyedni a társadalmi közszellem, akkor még megvárjuk, hogy a család lesz a legfőbb érdem s Sodoma és Gomorha bűne a legfőbb erény. Ha végig tekintünk a mindennapi élet tüneteire, szinte borzasztó, mennyire meglázt, mennyire sulyed az általános becstelenség pár év óta. Még csak egy évig menjen így, akkor éppen alatta lesz a zérusnak.

Az „Egyetértés” szerint bizonyos az, hogy Majláth a Majláth-törödéhez, Sennyey a Sennyey-törödéhez s Széchen a Széchen-törödéhez tartozik. Mindenesetre kiváló emberek a kétségkívül ell ell ismerni, hogy pártjuk tekintélyes. Csak azt nem tudja, hogy pártjuk hol és merre van. Csak azt tudja, hogy pártjuk a conservatív párt. Ugy vagyunk a magyar conservatív párttal, mint a jezégny ember Dárius kincsevel. Tudja, hogy meg van valahol ez a Dárius kincse; azt is tudja, hogy ez a kincs sok milliót ér: keresi is ásóval, kapával, álmokkönyvvel sok helyütt — de azért soha se látta, sehol se találja, se felőle hírt mondani, senki sem bír ké-

peséggel. Néha felveti magát a Dárius kincse kénköves láng alakjában. Hogy tetején, barlangok mélyében, mászókának közepette sovár szeme gyakran látják Dárius kincsét fellobbanni. Majláth a főrendiházban, Széchen a delegatában, Sennyey a hírlapokban vagy egybeült gyakran megszólal, gyakran megmozdul, gyakran lobogó vet — de hát azért a magyar conservatív párt csak ott maradt valahol a föld mélyében — éppen miként a Dárius kincse. — Sennyey, Majláth és Szécheny kitűnő pártvezérek. De van egy nagy szerencsétlenségük. Az, hogy mind a három pártvezér, pártjuk pedig egy sines. Ekként csinálni politikát persze bajos mesterség. Képviseltek őket elvet 1867 óta? Meglehet. Törökdtek ők valamely elvet diadlára jutni? Nem. Tudtak ők meggyőződésükkel pártot alakítani s pártjukkal győzni vagy bukni? Nem. — Félnek az elvi harcától, inkább szenvedőleg támaszra válnak Tisza Kálmánnak. Mit képvisel ma Tisza Kálmán? Se tudományt, se meggyőződést, se tehetőséget, se szerénységet, se önértet, se elvet, se rendszert. — Tisza Kálmán az elődséget képviseli. Felkapott a hatalom gorkafájára s onnan le nem száll, míg le nem rág mindent, a mi zöld és a mi virágos. — Elődségek aklává tette a parlamentet is, melyben csak is a függetlenségi párt képvisel egy nagy elvet, egy nemzeti törekvést, egy történelmi hivatást. — De harca nem nagyszerű, mert ellenfele nem hozza méltó. Sasnak a sárral, galambnak a varanggyal nem lehet küzdeni. Hogy ide jutott az ország: ám vegye át a felelősség súlyát e szomorú eredményért a magyar konservatívok ama három kijelölt vezére. Még fel lehet tenni idezni az elvek nemes harcának krszákát. Ha a conservatívok e harcban nem akarnak lenni gladiátorok: úgy nem vár rájuk nagyobb szerep, mint a sirásokra.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1879. aug. 9.

— **Albrecht főherceg** ő fensége, mint lapunknak Gyula-Fehérvárról írják f. hó 7-én, a reggeli 4 órai vonattal oda megérkezett és az ünnepélyes fogadtatásnak ő fensége kíváncságra történt mellőzésevel Fogarasy püspök ő excellenciájához szállott be. Az egy órai pihenés és rövid reggelizés után ő fensége azonnal a már megkezdett nagy gyakorlatra lovagolt; itt láttuk kíséretében Szebenből az erd. kiegészítő kat. főparancsnok Baner ő excellenciáját is a jelenvolt számos katonai notabilitások között. A szomszéd falvak határai és hegyei között felállított csapatok harczászati műveleit ő fensége megelégedéssel szép rendben sikerült. Jóllehet a nap rendkívüli hűvvel süttött, a gyakorlat csak 11 órakor ért véget, midőn ő fenséggel élén, a különböző huszár, tüzér- és vadász-eszerekből összevont katonaság hosszú sora felvonult a várba, hol ő fensége rövid felfutórai pihenés után, megelevenítette még a két hunyadi és Izabella királyné hamvainak emléköveit, mely után a készen álló négyes püspöki fogat a „Hoeh” és „Ejlen” kiállítások közepett a vasútra szállította ő fenséget, ki Bauer ur kíséretében még az nap őtérre N-Szebenbe utazott el, hol a magas vendég fogadtatására nagy előkészületek tettek. — i. i.

— **Albrecht főherceg** ő fensége, a közös hadsereg főparancsnoka, a marosvásárhelyi gyakorlatokról haza utaztában Kolozsvárt is érinteni fogja, de a legnagyobb valószínűség szerint itt nem fog hosszabban időzni, mint a míg az illető külön udvari vonat, melyen kíséretével utazni fog együtt vagy egy negyed órára megáll.

— **A holnapi** kéjvonatra tegnap (pénteken) estig valami 120-an váltottak jegyet, ezek között többen egész családjuk számára; mint a jelentkezők névsora alapján állíthatjuk, igen szép társaság fog a kirándulásban részt venni. Figyelmeltetjük azokat, akik még eddig nem váltottak jegyet, hogy ma szombaton is lehet még jegyet venni a Bekros Ádám kereskedésében, sőt még holnap vasárnap reggel is az indításkor; továbbá figyelmeltetjük azokat, kik a bányát is meg akarják nézni, hogy a lehetőleg viseltes, egyszerű ruháról gondoskodjanak, kivált a hölgyek, mert az aknákban a finomabb és kevesebb öltözék könnyen bemocskolódik; az ebédre és táncvizigalomra aztán majd könnyen lehet ruhát váltani. Mint értesülünk, a kirándulásban a vidékről: Enyadról, Tordáról s másfelől is többen fognak részt venni.

— **Villám és tej.** Azt a monostori pórót, kiről tegnap megemlékeztünk, nem kűn a mezőn ültette meg a villám, hanem a saluban benn egy udvaron, s mint éppen a behozott gabonát rakta le a szekérről. A gabonát, mint említettük, mind a szekeren, mind az asztagban meggyújtotta a villám; és szomorúan jellemzi a román pórnap bonafon tudatlanságát, hogy az ég gabonát a szencsétlenség színhelyére seregelt monostoriak nem akarták oltani, mivel szerintük a villám gyújtotta égő tárgyat tejjel lehet eloltani. A gazdasági intézet derék fiatal tüztöltő, kik néhány percz alatt kéznél voltak a segélyvel, közelfoghatóan meggyőzték aztán a parasztokat oszoba gabonájuk alaptalanságáról, s csakhamar széthányták és eloltották az égő gabonát. — Nős Gazetta és Observatorium uraimék, lel-

kész és néptanító urak: az ilyes tudatlanság rabigájából kellene felszabadítani a román pór-népet, és nem folytonosan magyarok gyűlöletet csépegetni azívbe, mert bizony azzal nagyobb jót tennének vele, mint ezzel.

— **Hamza Miska** kitűnő zenekara ma, szombaton ismét meglátogatja Kolozsvárt s 8—10 napig fog itt időzni. Zeneestéjeit ma kezd meg a Grand Café kertibeliiségekben. Ugy hisszük, főlélegesen a kitűnő zenét külön is ajánlanunk aközönség figyelmébe.

— **Az erdélyi román** művelődési egyesület közgyűlésének második napján a jegyzőkönyv hiteltelítése után Baritiu György tartott egy rövid tudományos felolvasást, mely általános tetszéssel fogadtatott. Az egyesület könyvtárának szaporítására, a jövő évre 100 frt szavaztatott meg. A számadások rendben találhatók, a felmentvény, valamint a jegyzőkönyvi elemiérés pénztárnok Stezárnak megadottat, illetőleg megszavaztatott. Az egyesület vagyonra 73,932 frt 60 kra rug, s a mull. évhez képest a szaporodás 3207 frt 23 és fél krt tesz. Az egyesület kezelése alatt álló román jogakadémia alapítására szánt alap 26,555 frt 89 kra növekedett. Mivelődési czáfolkra 4046 frt 57 kr, az egyesület Almanach kiadási költségeinek fedezésére 600 frt szavaztatott meg. Az új egyesületi tagok felvételére kiküldött bizottság bejelentette, hogy a tagok száma e gyűlés alkalmával egy alapító, s két rendes faggal szaporodott. Baritiu Györgynek az első titkári állomásról való lemondása nem fogadtatott el. Tiszteletbeli egyesületi tagokká választattak: Alexandri költő, s Jaurink a bécsi egyetemen a román nyelv magán tanára. Baritiuának felolvasása az erdélyi első könyvnyomdáról s a román nyelven nyomtatott első könyvekről, az előhaladott idő miatt elmaradt. A közgyűlés aug. 4-én d. u. 3 órakor bezárattott, s a jövő évi közgyűlés megtartási helyéül Torda városát jelöltetett ki. Este Pope ügyvéd az iparügyeleti tereben egy tréfás felolvasást tartott a Szelistyén felállítandó iskola javára. Dacára annak, hogy az egyesületi tagok nagy része a délutáni vonattal elutazott, az előadás mégis, az említett czélra 37 frt 30 krt jövedelmezett.

— **Kállay Ödön** temetése. Kállay Ödön Szeged országgyűlési képviselőjének temetése a hó 7-én történt meg délutáni 6 órakor cserei birtokán, a vidéki közönség nagy részvétel mellett. A koporsót egészen elborított a koszorúk, melyek közül feltűntetett keltettek kiváltságosan országgyűlési függetlenségi párt s az országos honvédegyület koszorúja. A honvédegyület koszorúján a jellege volt: „Hazádnak élte, emléked éljen örökké.” A gyászszertartást a nyíregyházi plébános végezte a család patrónus-segédpapjával. A koporsó beszentelése után Lukács Ödön emelkedett hangon tartott beszédben emlékezett meg a vesztéséről, mely a megyei függetlenségi pártot felejthetetlen elnökeinek elhunytá által érte. A sir beszentelése után a hantoknál Helfy Ignác búcsúzott el az elviharától. Helfy meleg szavakban emelte ki, hogy a pártoslád vesztése mily nagy. Kiemelte az elhunynak a haza körüli érdemeit. Beszédét e szavakkal zárta be: Folytasd álmaidat, adja az ég, hogy sirod fölött oly Magyarország virágozzék, a minőért álmodtal is küzdöttél.

— **A budapesti** nemzeti színházban az előadásokat vasárnap kezdik meg „Bankbán”-nal új szereposztással. Mindjárt az évad elején mint a „Közvélemény” írja két fiatal kolozsvári színész: Mihályfi s Gabányi fog vendégszerrepelni.

— **Az összes magyarországi** ref. hitfelekezetű iskolákra kiterjedő általános iskola-szervezetet dolgozott ki Molnár Aladár képviselő A terjedelmese — 26 ívre terjedő munkát — mint a „M. L.” írja — több lényeges reformot hoz javaslatba a ref. iskolák jelenleg fennálló szervezetében. Szerző munkálatait már bemutatta a ref. egyház több vezérfőnöknek, kik arról teljes elismeréssel nyilatkoztak. A munkát már nyomtatás alatt van, s a konvent-bizottság, később pedig a konvent elé fog terjesztetni.

— **A hercegszék** s a pápa áldását kérő tanácselnök, Scitovszky megboldogult hercegszék egyik közeli ismerőse közli a főpap életéből e kis történetek: M... E. asztergomi telekkönyvi tanácselnök nagy tisztelője levén Scitovszkynak, midőn egyszer az agg bibornok Rómából hazatért, az összes törvénykezési személyzettel üdvözlöztetére sietett. A primás szívélyesen fogadta az őt üdvözlő testületet, s minden szónoklatot viszonzott. A tanácselnök tisztelője beazáde zárszavaiban arra kérte, hogy ő szentéje a római pápától nyert áldásban ötet is részesítse. Az öreg primás megköszönte az üdvözlöket, elmondván utazása viszontagságait, de a szentéges pápa áldásáról egy szó említését sem tett. — Midőn a tanácselnök magát s az általa lévő személyzetet a herceg kegyébe ajánlotta volna, bucsuzavaiban ismét arra kérte fel, hogy hát kegyeskednék őket is az ő szentégtől nyert áldásban részesíteni. A bibornok nyájasan viszonzta a búcsuztatást, de a két pápai áldásról mályen hallgatott. Másnap fényes díszben volt a primási palotában, melyre a tanácselnök is meg lón hiva. „Megbocsáson emmentiad — mondá az elnök — hogy tartozásra figyelmeztetem.” Scitovszky szokott kegyteljes megnyerő mosolyával válaszolt: „Valóban nagyon örülök rajta, hogy ha adós lehetnék tekintetességének.” — A tanácselnök figyelmeztetés, miszerint előtte való

napon, kátzeri kérelme dacára sem részesíté őt az ő szentégtől nyert áldásban. — Bizony nyál elfeledt hercegszék, tové hozzá. — Már hiszen bocsáson meg a tekintetes ur, szolt a primás, de amit én ajánlékba kapok másnak azt el nem ajánlékozom. Ő szentéje az áldást rám adta, s azt magamnak tartom meg. — Aztán az igazat megvallva, bizony sokba került nekem. — (A nagy uti költséget értette.) Ekként folytatá aztán tovább; „mindéddig minden hívem megelégedett az áldással, de hogy a tekintetes ur ő szentéje áldására vágyódik, ne terbeltséssék, úgy mint én Rómába utazni.” Az elnök teljesen megelégedett a bölcs válaszzal s több nem erőszakolta a dolgot.

— **Tréfás öngyilkosság.** Ulnál egy holttestet fogtak ki. Tarczájába az volt írva: „Krone Jánosnak hívtak, Stettinből való vagyok, csak fürdeni akartam.”

— **Sirfelirat Napoleon Lajos hercegnék.** A londoni „Punch” kigonyolja azon mozgalmat, mely a walesi herceggel élén megindult, hogy Napoleon hercegnék szobor állíttassék a westminsteri palatában. Az élcslap a közvéleménynek vél kifejezést adhatni, midőn a következő sirfeliratot ajánlja.

Emlékl.

Napoleon Lajos Jenő hercegnék
A sedani hős fiának,
A moszkvai hős unokacsésének,
A francia trónkövetelőnek,
A ki szeretetreméltó és jó nevelésű volt,
S ezért sok barátot nyert meg;
De sajnos elveszté életét.
Olyan kétes értékű öszszetűközésben,
Melyhez semmi köze nem volt.
Az angol nép csekély része
Emelte e szobrot,
Hogy tudassa a világgal:
Milyen kevéssé törődik Franciaország
Nemzeti érzelmeivel,
S minő élnék rokonszenzettel viseltetik
A császárság iránt.

— **Az 1880-ik évben** meg fog történni az, a mi minden száz évben csak háromszor fordul elő: hogy február hóban öt vasárnap lesz. Ez 1920-ban, 1948-ban és 1976-ban esik meg ismét.

— **„Intelligens” pofokodás.** A „N. Vár” írja: Tegnapelőtt a nagyvár-vidéki járásbírósz hivatalos helyiségében két ügyvédseged magyarizta egymásnak arcúttéssal a jogot és igazságot. Ugyaneget perben akartak „védőnként” szerepeltetni a minthogy az egyik a másik elől elkörmölte az aktákat, a kölcsönös magyarizgatás alig pár szó után csattanósan folytatott.

— **Egy francia pap** ilyenforma keneteljes beszédet tartott az előtte térdelő mátkapárhoz: „József, szivemből szeretnéd kívánok. Igazán elszomorító, mily korhely ember voltál te teljes legénykorodban; napról-napra közelebb voltál már az erkölcsi elsüllyedéshez. Hanem minden jó, ha jó a vége, s hiszem, hogy ezennel örökre hátat fordítottál a korcsmának.” A leányhoz: „A mi téged illet szegény Kati, te bizony ténérállva adhatál hálát az égnek, hogy ilyen csunya létezőre is kerüli, aki beköti a fejed. Engedelmes és végtelen alázatos is légy mindenkor, mert — ismétem — nálad csunyhábbat én még vászoncselédben nem láttam soha életemben”, és ezzel összeadta őket.

— **Mac-Mahon tábornagy hazánkban.** Azon gyakran fölmerült hír, hogy Mac-Mahon tábornagy meglátogatja Magyarországot, legközelebb a Füg. H. szerint csakugyan valósulni fog. De Castris herceg, Trencsén-Teplicz tulajdonosa már értesítette a jószágigazgatóságot, hogy sógorával, Mac-Mahon tábornaggal a napokban oda fog érkezni.

— **Haladunk** . . . Egy amerikai kárpitosnak nagyszerű találmánya zajt ütött New-Yorkban. A kárpitos ébressz-madrazot talált föl. A madraz belsejében óramű van, a mely abban az időben a mikor az illető akarja nemcsak pokoli lármát üt, hanem az ágyból ki is dobja. — Ez azután yankeeknek való készülek.

CSARNOK.

A spárga.

A spárga igen kedvező eledel sok inyenzenek. Mesterséges spárga ágyakban most egész nyáron tudják tenyészteni.

Szólunk tehát pár szót róla.

A ragyogó szellemű Fontenelle, ki éppen száz évet élt (1657—1757) nagyon kiválóan szerette a spárgát. Valóságos élet-adó erőf tulajdonított neki, s számtalan példakkal bizonyította be, — a többek közt a magáéval — nagybátyjának, Corneille Tamásnak, hogy arra, hogy az ember hosszú és jó egészséggel éljen, szükséges, hogy mentől hosszabb időn át élvezze azt.

Egy ízben Fontenelle meghívta ebédre Dubois bibornokot s Tencin asszonyt. Vig emberke voltak mind hárman, és egyaránt nagy kedvekké a spárgának, csak hogy mindeniknek különböző ízlelése volt, annak elkészítési módjára nézve.

Tencin asszony csak egyszerűen sós vízbe

megfőzte szerette; Dubois bibornok teljesen; Fontenelle olajjal, [prélivel leöntve; a bibornok iránti tekintetből kiadottat a fő szakácsnénakreledelebe, hogy egy szál pompás és izletesen elkészített tejfőléss spárgát szolgáljon fel ebédre. Elérkezett az ebéd ideje, a csak Dubois-ra vártak még, hogy asztalhoz üljenek, midőn belép egy inas, s jelenti a házi urnak, hogy a bibornok éppen most ajánlotta fel lelkét . . . az ördögnek.

E hír hallatára Fontenelle dörgő hangon, hogy a konyha helyiségek viszhangzottak tőle, kikiált:

— Szakács ur! az egész spárgát olajjal leöntve kell feladni!

Ennyi volt az egész megemlékezés, melyivel a filosof megtisztelte az elhunyt bibornokot. A másik asztaltárs annyit jegyzett meg: Az a szegény bibornok! Valjon esszébe jutott, hogy végrendelezék azon husz ezer líra évi jövedelméről, melyet megígért volt nekem?

Egy másik nagy kedvelője a spárga zöltségnek Voltaire volt.

Midőn a „Candide” szerzője kiment valamely barátjához falura, legelső kérdése az volt:

— Tenyésztess spárgát? Szépek-e? Aztán hosszas magyarázatát adta, miként kell a talajt elkészíteni, hogy szép és jó spárga teremjen rajta. Azoknak, kik nem értettek vele egyet e részben, így szolt Voltaire: Menjen el csak Tuncyba, Auxerre-hez közel, s megláthatja, hogyan nőnek ott e rendszer szerint a világon legszebb spárgák!

Szóljunk mi is részünkről pár szót a spárga növényről, melyet a tavasz jötte bökészen nyujt asztalunkra, és a mely egyike a legízletesebb ételeknek.

Ha hinné lehet Teophraustesnek, kiugy beszélte mint egy földisten, neve is mutatván, a görögök a spárgát a legelővezetesebb nyalánkságnak tartották. A rómaiak egész szennvedőlyével tenyészítették, s igen keresett eledel volt náluk. Nagyra becsülték különösen a ravennai spárgát, melyből három szál elég volt, hogy lanyomja a fontot.

A híres La Quintinie, a versaille-i teményes kertek fő kertésze XIV. Lajos alatt találta ki legelőbb, hogyan lehet elkészített ágyásokban minden idényben spárgát tenyészteni.

A spárga a törököknek is kedvencz eledel; tenyésztése Keleten nagy gonddal és sok ügyességgel gyakoroltatik.

Törökországban nagyon festői nevet adtak e növénynek: houch conmax-nak nevezik, mi szírói-aszra annyit tesz: azon növény, a melyre a madár nem száll le.

* * *

Gyóntató és betege.

Gyóntató: — Gondolt-é arra, hogy milyen lelkiismerettel jelenik meg majd isten előtt?

— Oh! szentatyám, felelt a haldokló, lelkiismeretem bizonynyal jó állapotban van, mert egész életemben soha sem használtam.

* * *

Szerénység.

G. gróf beszéli, a „Figaró” nagyon szeret szerelmi kalandjairól beszélni, még neje előtt is.

A napokban egyik újabb hűstettének elbeszélése után, a grófot jelenlétében, azt kéri egyik ott levő jó barát:

— Nagysád ebből mit sem csinál?

— Nem biz én, felelt G. asszony nagyon nyugodtan. Férfiemnek annyi kalandja volt, hogy büszke lehet rá. . . . Nekem csak egy volt egész életemben; el sem is mondtam neki soha!

Átalános elbámulás.

Árték- és váltófolym.

1879. augusztus 8.

Magyar aranyjáradék		92.75.
„ kincstári utalv.	1 kibocsát.	—.
„ keleti-vasut elsőbőség	2 „ „	84.—.
„ állami kötvény 1876 év		74.75.
„ vasuti kölcsön		112.70.
„ földterhermentesítési kötvény		86.—.
temesi		85.—.
erdélyi		84.75.
horv. slavon		87.50.
magy. szőlődezmá váltáság		90.75.
Osztr. egyetemes államadósság papírban		66.85.
„ ezüstben		68.25.
„ aranyjáradék		78.75.
1860. államsorsjegy		125.—.
Osztr. nemzeti bank részvény		828.—.
„ hitelrészvény		269.60.
magyar. hitelbank		256.60.
Ezüst		—.
Cs. k. arany		5.49.
Napoleon'd'or		9.31.
Német birod. mark		57.15.
London		116.60.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

Békésy Károly.

Megvizsgálta ott és jóváhagyott.

BENEDICTINER.
készséges gyomorkeserő.

Egy nagyon régi Szt. Benedek rendi kolostorból eredő
vörösvér szerint készíti a **csakis nagyban** asztali
C. PINDEL, Göttingen (Hannover).

A Benedictiner, mint legbecsebb házi- és
családoknál általános közkeletűséget vívott ki magának.
A Benedictiner csupán csak oly szerekből van össze-
állítva, melyek tulajdonságaihoz fogva egy szeszermőlet
szervet helyreállításához kiválóan alkalmasak. Képzet-
hatlan hatással bír: **gyomorfájdalmak, emészté-
hetlenség, hányorok, idegrendszeri, gőg-
csók, puffadások, bőrkintések, (patánások)
nehéz légzés, köcsvény, Rheuma, gyöngé-
ség, máj- és vesebántalmak** és más szerves bántal-
mak ellen.

A Benedictiner tisztítja és bővíti a vért, elűzi a szomort és aggodalmas kifejező-
sét az arcnak, a sárgás szeméjét és sáfrány színű bőrt tisztítja, örömet tartja a kedélyt, ös-
hangot tart a testben a meghosszabbítja az életet a legmagasabb fokig.

NB. Minden palack **"C. Pindel in Göttingen"** felirattal le van pecsételve a
védelemmel ellátva. (189) (7-30)

**Ára 1 palacknak k. b. 330 gm. tartalommal 2 frt 50 kr.
"1" "600" "4 frt 75 kr.**

Öt palack megrendelésénél csomagolás nem számítatik. 10 palacknál hasonlóan és 1
palack ráadás. Megrendeléseket el fogad az alábbi irt czég. Nagyban csak a fennirt
gyár árul.

Raktár Kolozsvárt Székely Miklós gyógytárában.
Bizonysítvány. **Thalhammer György** úr, közműves-mester Erlhausenből (Alsó-
Bajorhonban) jelenti:

Nőm és anyám, kik az ön "Benedictinert" használták, **"Layagos javulást"** értek. Előbbi
már régebbi idő óta gyomor-, máj- és szűz betegségekben, utóbbi pedig egy fél évig májgyula-
dás és sárgaságban szenvedett.

Szíveskedjék tehát még 10 palack "Benedictinert" küldeni.

Egy jó karban levő **zongora** jutá-
nyos áron **eladó**, vagy használat végett
bérbe kiadó. Értekezhetni bel-király-
utczában 33. szám alatt **Dr. Boytha**
urnál.

(281) (2-3)

Beste Nähmaschine der Welt.
ORIGINAL
SINGER'S
ORIGINAL
NAHMASCHINEN

Van szerencsém a nagy érdemű közönséggel
tudatni, hogy **főtér 26 szám alatt** (dr.
Hincz György úr gyógytárát mellett) jól
bérbeadtam.

Varró- és kötőgép üzletet nyitottam.
Egyszerűsödött hátor vagyok kijelenteni, hogy
több éven át szerzett tapasztalataim következté-
ben azon szerencsés helyzetben vagyok, hogy az
elronált gépeket legrövidebb idő alatt jutányos
árban **hasznosíthatókká** alkészítem képes vagyok!

A külföldi első rendű gyárosokkal való egye-
nes összeköttetésemnél fogva a nagy érdemű köz-
zónégnek azon e önyit nyújthatom, hogy a rak-
táromban lévő **varró- és kötőgépeket** valódi
gyári árban árulhatom el.

Végül bátor vagyok megjegyezni, hogy
öcsöm ből újított gépeket nem állítok fel olcsósági
szempontból csalóknak; hanem a raktáromban
levő gépek **mind újak és nem újítottak**.

(282) (2-4)

Vidéki megrendelésre a legrövidebb
ban teljesítek, írásbeli jótállás mel-
lett, a mit eddig a nagy közönség nélkülözött.
Kolozsvárt, augusztus hóban 1879.
SZEGEDI J. F.

Polgárok!

Franciák, angolok és osztrákok évek óta különlegesekkel áraszták el hazán-
kat. Ezen, legtöbb esetben csőre nem vezető orvosoktól sok százszor forint vándorol
többször a külföldre. Az általam feltalált és készített **Élet-Elixir** először is külföldön vitt
ki magának elismerést és évenként több mint egy millió üveggel küldök ezen **Élet-
Elixirből** külföldre. (287) (3-20)

Egy részről azon eredményt, melyet az általam feltalált

kárpáti Élet-Elixir

Angol-Német és Franciaországban a számtalan, azonban legfőbbnyire erodénytelen,
gyógyszerek közt kivívott, másrészt a tömeges megrendelések, valamint ezekre menő
híres írások, köztük a királyi fenege a Walesi herceg (angol trónörökös), és tanácsok
által kiállított elismerő és közzétett levelek arra indítottak, hogy magyar hasznában is
raktárakat állítsak. Ily raktárt állítottam fel. Kolozsvár város és vidéke részére **Vogel
Károly és Dietrich Sámuel** urnakál. Évekig tartó fáradsággal és költséggel a növények
összeállítását, melyek szakkalpos kivonatát szerint főállomhatlanoknak tünnek ki a kö-
vetkező betegségekben. Bámulatos eredmény a látnál, bármily idült legyen is az, cho-
lera és hányás, étvágyhiány és nyálkásodás ellen: még beteg emberek is
bizton számíthatnak hosszú életre ezen **ÉLET-ELIXIR** használatát mellett.

Laibach, 1878. szeptember 2.

A Boszniaiból jött súlyos gyomorbajban szenvedők, melyek az ön kárpáti Élet-
Elixirjét használták, mind kiépültek. Most újabban 1000 üveggel kérek küldeni.

Dr. Kolarits Ferenc, főorvos.

A részemre próba gyanánt küldött 20 üveg Elixir, mindennemű gyomorgyenge-
ség ellen sikerrel alkalmazva, felhasználtam. Ez eredmény és kívánsága folytán az ön által
felfedezett **Élet-Elixir** a konstantinápolyi egészségügyi igazgatóságnak legmegelőbb
ajánlottam. — 500 üvegnek azonnal elküldését kérem.

Mustafa baba, ezr. és ezermester főorvos.

Sürgöny. Fuchs urnak Malaczkán, Magyarország. Küldjön azonnal 100 üveg
Elixir, az első küldeményt tábori kórházban már felhasználom. Kalafát, 1888. január 10.

Dr. Brankovics Sándor.

"Journal de Genève" 1876. okt. 18 kártya:

Fuchs B. ur által Malaczkáról (Magyarország) Dr. Girardin helyet. tanácsos küld-
dött Élet-Elixir a kórház megvizsgálta, — alkalmasnak ítélték, — alkalmasnak ítélték, —
gyengeségek és gyomor bajoknál — eddig el nem ért eredményeket vívott ki.

"Le Gazette de France" Páris. 1877. jan. 3.

Fuchs B. ur által feltalált Élet-Elixir gyógyereje a helybeli egyetem orvosi ka-
ránál megvizsgálta, alkalmasnak ítélték, — alkalmasnak ítélték, — alkalmasnak ítélték, —
gyengeség és emésztési hiányoknál. Ezen eredmény folyományaként megengedték Malaczkai
lakos Fuchs B. urnak az általa feltalált Élet-Elixirt Franciaországban elárulhatni.

Páris, 1879. június 10. A már elhasznált 10 palack Élet-Elixirt oly kedves
hatást gyakorolt gyomorhurutomra, hogy indíttatva vagyok abból ennél még 26 pa-
lacskot rendelni.

Dr. Rieger.

Caslau, 1879. április 18. Egy barátomnak köszönöm önnek címét, a kérem az
annya földesért kárpáti Elixirből nekem 3 palackot küldeni.

Joachimovich Venczel, cs. kir. járásbíró.

Nagy-Kikinda, 1879. április 29. Ezennel bátorodom legmegelőbb hálát mon-
dani önnek a valódi Élet-Elixirje által tökéletesen meggyógyult sok éves hideglázamért.

Petrovics György, gabnakereskedő.

Karlowitz, 1879. június 1. Tekintve a mi Ezennek nyilvánosan mondom önnek
hálát az ön által készített **Élet-Elixir** gyógytárára, melytől gyomorbajomat több orvos sem
tudta meggyógyítani, s most visszanyert egészségem mellett egészen újjászülöttem éresem
magam.

Uvackovich Prokop, patriárcha.

Újvidék, 1879. június 16. Küldjön ön azonnal vaspályán 50 palack Élet-Elixirt,
mert több hideglázbetegem már javulásnak indult.

Dr. Med. Jovanovich Ferenc.

Pancsova, 1879. június 20. Igen tisztelt úram! Nőm, a ki akut gyomorbajával
már több fűrdő látogatott meg, többek közt Karladót (Cachorság) is, nem tudott gyó-
gyulást nyerni; egyik hívérem Belgradban **D. Iker gyógyerőszert** ütsített
Belgradban, a ki önnek írták, a mire 10 palack Élet-Elixirt hoztatam,
melynek jókora hatását nem tudom pónusz megfogadni; mert az életnek egészséges jöl-
kül nincs értéke. Fogadja az ön és már egészséges nőm legbensőbb háláját, a tartas meg
önt a mindenható még sokáig az emberiség javára.

Mitovics János, szálloda tulajdonos.

Zágráb, 1879. június 18. A küldött 40 palack Élet-Elixirt, több barátommal
osztottam meg a teljesen meggyógyultam; miután este és reggel egy-egy
evőkanállal vetünk belőle, étvágyunk mi-dig egyaránt pompás volt; szívesen kérem,
küldjön az ön ezim alatt még 50 palackot.

Báró Rauch.

Dija Kovár, 1879. június 17. Csak három nap óta fogyott el önök Elixirje, s
már étvágyhiányt érek. Kérem postán nekem ismét 50 palack Élet-Elixirt küldeni.

Strossmayer, püspök.

Egy üveg ára csomagolással 1 frt.

FUCHS B., Malaczkán, a Kárpát alján.

Kiadó szállás.
**A Grand kávéház feletti 5 vagy
esetleg 9 szobából álló emeleti szállás
az utcára, Szent-Mihály naptól kezdve
kiadó.** Értekezhetni ott helyt a ház-
tulajdonossal.

(288) (2-3)

!Csaknem ingyen!

A nem rég megbukott nagy angol britannia-exiszt-gyár csőd-gondnokságától utasít-
ást kaptunk, hogy a raktárunkban lévő összes britannia-exiszt árukat, a szállítás és a
munkadíj 1/2 részének csekély megtérítése mellett adjuk el.

Csak 6 frt 75 kr. beküldése, vagy utánvétele mellett, mint a szállítási díjak-
nak Londonból Bécsbe és a munkadíjak csekély megtérítése, mindenki a következő
cikkeknek kapja a valódi érték negyed részéért, tehát **csaknem ingyen**, u. m.

6 darab kitiñő jó szízi kését, britannia-exiszt nyéllel, valódi
angol acél pengével.

6 darab legfinomabb villát, britannia-exiszt egy darabban.

6 darab nehéz britannia-exiszt **évkönyvet**.

6 darab britannia-exiszt **kávéskanalat**, legjobb minőségű.

1 darab tőrű britannia-exiszt **t. jmerőt**.

1 darab nehéz britannia-exiszt **levesmerőt**.

6 darab britannia-exiszt **pallót**.

6 darab angol **Victoria-tálcát**, finomul zamáncozva.

2 darab hatásos britannia-exiszt **gyertyatartót**.

40 darab. Mind-e 40 darab tárgy legfinomabb britannia-exisztből készült, mely egyetlen a
világban létező fém, mely örökké fehér marad a valódi exisztől még 20 évi használat
után sem lehet megkülönböztetni, a **miért kezeséget vállalunk**.

Czím és a es. k. osztrák-magyar tartományok egyedüli megrendelési helye:
General-Depot der I. engl. Britannia-Silber-Fabriken:
BLAU és KANN, Bécs, I. Elisabethstrasse 6. sz. (280) (2-12)

Hosszúhat éven át jónak bizonyult!

Anatherin-szájviz.

Dr. POPP J. G. 6-tól cs. kir. udvari fogorvos
Bécs, Stadt, Bognergasse 2.

Minden más fogorvosnak elrebe teendő mint orvos a fog és szájbetegek ellen,
a fogak korhadása és ingóvá válása ellen, keuleses és szaggal, a foghúst erősíti és
mint hasonlíthatatlan fogtisztító szer szolgál.

Hogy ezen külsőveltségű és nélkülözhetlenné vált készítmény minden körök ál-
tal meg- és reszter legyen, ki többébbé nagyságu palackokban van és pedig 1 nagy pa-
lacs 1 frt 40 krral, 1 köd-éperű palacs 1 frtval és egy kis palacs 60 krral.

ANATHERIN-FOGPÁSTA. a fogak tisztítása és épitartására, a kellemetlen
bűs és a fogok elhárítására. Ára egy üveg szelencének 1 frt 32 kr.

Dr. POPP ILLATOS FOGPÁSTÁSA. a legkitiñőbb szer a **szájüreg és
fogak ápolása és épitartására.** Ára darabonként 35 kr.

NOVÉNYI-FOGPOR. tisztítja a fogakat, eltávolítja a fogkővet és a fogmáz nyar
fehérségében. Ára darabonként 65 kr.

Dr. POPP FOG-OLAJ. a lyukasfogak önkitalítására.

ILLATOS NOVÉNYI SZAPPANOK, az arczör szépitése és javítására, s
minden btr tisztítására ellen jónak bizonyult, lepecsételt eredeti csomagokban 30 krral.

szíves tudomásul!

A hamisítástól oltam.azs végetti figyelmeztetik a t. cz. közönséget, miszerint az
Anatherin-szájviz minden palackjának a nyaka védjeggyel van ellátva,
(Híyes és az anatherin készítmények cségo), valamint azonnal minden palacs
egy külborítékkal van ellátva, mely világos viznyomath a birodalmi asst és a csévet
tartalmazza. (54) (7-11)

Naphat: Kolozsvárt: Wolff J., dr. Hintz Gy., Hró J., Valen-
tini és Székely M. gyógyzereknekél és Csapó S. kereskedésé-
ben. B-Hunyad: Holczter, gyógyz. Bestercezen: Fleischer, Tergovits Ed., Scholtesz gyógyz. Be-
linben: Baradi, gyógyz. Brassóban: Schuster gyógyz., Jekelius gyógyz. Pécsen: Kóth Pál gyógyz.
Dáran: Langyelmet, Gy-Szt. Mihályon: Bogdán gyógyz. Gy-Fehérvárt: Mihályes, gyógyz., Fröhlich
gyógyz. Lekenézen: Scheint Fr. gyógyz. Magyar-Láposon: Breuer P. gyógyz. M-Vásárhelyt: Jenei A.
gyógyz. Fogarasi D. és Bucher M. Melegyesen: Polbert, Breckner O. gyógyz. Nagy-Egyedon: Oberth J.
gyógyz. N-Szebenben: Müller gyógyz. Stengel J., Thalmyer Fr., Reichenberger Fr. sz. újvárt: Elacshár
és fia gyógyz. Szász-Bégen: Chaiser P. gyógyz. Szászváron: Fuhrmann, gyógyz. Reokert O. gyógyz.
Segervárt: Fr. Teutsch J. B., Mieselbacher, S-Szt. Györgyön: Oantak testvérek, Ötvös és Beteg. Tekelen:
Wagor, gyógyz. Tordán: Wolf, gyógyz. Trajanovits gyógyz. Zilahon: Weiss gyógyz.

Eladó ház.

Kolozsvárt, a néhai Várad György hagyatékához tartozó,
belső-középutca, 31. számú, földszinti és naposon levő **házas
telek**, a melyen 7 **egészéges lakó szobán**, 2 **tágas kony-
hán**, s a hozzájuk tartozó padlason, pinczén és kam-
rákon kívül, jó tágas udvar is van, szabadkézből **eladó**.
Bővebb értesítést nyerhetni a tulajdonosok ugyanott lakó megbízott-
jától, **VÁRADI KAROLY** tanártól. (277) (3-3)

WALSER FERENCZ

Magyar gazdasági gépgyárak egyesített raktár és gépműhely erdélyországi fiók-
telepe Kolozsvárt bel-monostorutca 12. sz. alatt.

Gyári áron kedvező feltételek és jótállás mellett ajánlja:

Cseplőgépeket járgány és kézerőre, szóró és tisztító rostákat, kitűnőnek elősmert Trieuröket,
konkoly, bükköny és zab kiválasztásra, magyar serekéket, eketaligákat, vasboronákat, török-
búza morzsolókat, szecska-vágókat, gyűrűshengereket, sor és vető-gépeket, repavágókat, da-
ráló-gépeket, liszt őrlő malmokat, kerék vagy gőzhajtásra, borsajtókat, szőlőzúzó és szőlő-
rostákat, **cseplőgép-feeskendőket**, vasszerkezetű **szivattyus kútakat**.

A gépműhelyben minden javítások a legfigyelmesebben eszközöltetnek.

Mayer E. és fia
gazdasági gépgyára
Szombathelyen, ajánlja
kovácsolt vasállványu szilárd
szerkezetű kézi cseplőgépet,
bármely erdélyi vasúti álló-
másra bérmentve szállítva
85 forintért.

Azonfelül 1-től 4 16 erőig álló
és szállítható **cseplőgépeit**, nem különben minden néven
nevezendő **gazdasági gépeket** legolcsóbb áron.

Minden **gépért** egy évig jótállunk.

Képes árjegyzékek kívánatra bérmentve ingyen küldetnek.

Cseplőgépeink Erdélyben Tordán 1875-dik évben
TAUFFER FERENCZ úr által Kolozsvárról képviselve két első
éremmel lőnek kitüntetve, s más több kiállításnál, az idén pedig
a székesfehérvári országos kiállításnál mint legmagasabb kitün-
tetés az arany éremmel lőnek kitüntetve. (256) (6-6)

SÁRGA KRISTÓF
fehérnemű és vászon-raktára
KOLOZSVÁRT,
(bel-középutca, kisegítő alatt.)

Kül- és helyi nagy kereskedők és gyárosokkal egyenes összekötte-
tésenél fogva azon kellemes helyzetben vagyok n. érd. vevőimnek **ke-
zeséggel** mellett, legjutányosabb áron valódi árúkkal szolgálai.

Raktáromban legnagyobb választékban kaphatók:

Férfi fehér-ingek, chiffon, creton és madapolan szövetből, sima himzett
és redős gallérral, vagy a nélkül 85 krtól, 3 frt 50 krig.

Férfi színes-ingek, angol oxford, creton és madapolan szövetből 100
különböző mintára, jó színtartó 70 krtól, 2 frt 60-ig.

Színes és fehér gyabjű alsó-ingek és nadrágok 70 krtól 5 frtig.

Férfi alsó-nadrágok (gatyák) mindennemű szabású, legjobb len és pa-
mut vászomból 70 krtól, 2 frt 50-ig.

Férfi legújabb gallérok és kizelők 4 rétt legjobb chiffon szövetből
rárja 40 kr.

Férfi színes-szélű selyem, — len és pamut **zsebkendők** szegve 6 darab
egy kötegben 60 krtól, 7 frtig.

Valódi len fehér-zsebkendők 6 darab egy kötegben 1 frt 50 krtól
7 rrtig. (887-8) (84-*)

Női-ingek len és pamut vászomból, sima himzet vagy redős, 1 frtől, 5 frtig.

Női háló reklik, 1 frtől, 5 frtig, főkötők len és chiffon vászomból
40 krtól 80-ig.

Női alsó-szoknyák és nadrágok 90 krtól, 7 frtig.

Női plüet reklik, nadrágok és szoknyák, 1 frt 50 krtól 5 frtig.

Függöny ncek **gyapjú és pamut takarók, paplanok,**
madracok mely utóbbiakból különösen nagy raktárt tartok.

Legújabb szerkezetű **esőernyők**, 1 frt 40-től 15 frtig.

Fehér és színes **harisnyák**, gyapjú, len, pamut és selyemből, párja
15 krtól, 1 frt 50-ig.

Legújabb **nyakkendők**, posztó, szarvasbőr és glage kesztyűk,
nadrágtartók, **harisnya-kötők**, **órasínorok** sat, legjútá-
nyosabb árban.

Fehér és színes-asztalnemű, mindenféle len és pamut
vászon **szin-tartó creton**, **oxford és madapolan**,
színes ingszövetek

1000 különböző mintára 16 krtól 52 krig., 100 különböző fajtájú chiffon,
creton és madapolan **fehér ingszövetek** 80, 155 és 170 centiméter
széles, 22 krtól 70 krig.

sima, himzett és redős

len és pamut ingbetétek 25 krtól 3 frtig.

Len és chiffon himzett stráfok és betétek, kötő, varró, himző-pamutok és
czernák, ujjon szűlttek részére főkötők, téklík és takarók sat.

Továbbá elvállalok **kiképzésit**, vagy magán szükségére
kivánt felmérnemük pontos elkészítését; kitűnő sza-
bás és jó összeállításra legnagyobb figyelem van
fordítva.

Megrendeléseket, nyak bőség, váll- és ujjahossza papir szeleten pontos mér-
téke beküldése mellett saját felelősegemre azonnal teljesítek, mely
esetben árát és fajtáját meghatározni kérem.

Bármely megrendelés ha nem tökéletesen kielégítő az érte fizetett összeget
vissza szolgálok, vagy másokkal kívánatra kicserélem.

Legfőbb törekvésem n. érd. vevőim bizalmát továbbra is kiérdemelni és azt
megtartani

alázatos szolgálja:

Sárga Kristóf.

(275) (4-20)

WALSER FERENCZ

Magyar gazdasági gépgyárak egyesített raktár és gépműhely erdélyországi fiók-
telepe Kolozsvárt bel-monostorutca 12. sz. alatt.

Gyári áron kedvező feltételek és jótállás mellett ajánlja:

Cseplőgépeket járgány és kézerőre, szóró és tisztító rostákat, kitűnőnek elősmert Trieuröket,
konkoly, bükköny és zab kiválasztásra, magyar serekéket, eketaligákat, vasboronákat, török-
búza morzsolókat, szecska-vágókat, gyűrűshengereket, sor és vető-gépeket, repavágókat, da-
ráló-gépeket, liszt őrlő malmokat, kerék vagy gőzhajtásra, borsajtókat, szőlőzúzó és szőlő-
rostákat, **cseplőgép-feeskendőket**, vasszerkezetű **szivattyus kútakat**.

A gépműhelyben minden javítások a legfigyelmesebben eszközöltetnek.